

»Teutonici«, lebo »Flandrenses«. Boli vyňatí z riadnej vonkovskej správy a podliehali súdne sudcom, ktorých si sami smeli voliť alebo sudcom, od kráľa delegovaným. — O českých kolonistoch tiež je v Regestru zápis: sedeli na okolí Miškovca a boli obdarení podobnými slobodami ako Nemci. — Napokon zmieňuje sa Regestrum o italských kolonistoch, nazývajúc ich »hospites Latini«.

Z *nekresťanov* spomínaní sú Ismaelitae, v Uhorsku usadlí mohamedáni, potomkovia mohamedánskych kmeňov, ktoré vtrhly do Uhorska po vpáde Maďarov a usadili sa tu. Mali podobné postavenie ako Židia. Pretože lichvářili a dopúšťali sa ukrutností ako publikáni, boli napokon vylúčení z vyšších úradov a nezriedka tiež prenasledovaní. Sú ostro lišení od ostatného obyvateľstva, kdekoľvek je o nich v Regestru zmienka.

Zvláštne postavenie medzi ostatnými uhorskými národmi zaujímali *Rusíni* (Rutheni), tvoriac osobitnú spoločenskú skupinu. Boli osobne slobodní a postavením rovnali sa iobbagionom. Regestrum zmieňuje sa o rusínskej osade na okolí Debrecína.

Literatura. O Regestru pojednáva prof. Dr. R. Rauscher: »O Regestru varadinském«, vydané ako zvláštny otišk z časopisu »Bratislava« III. 2.; všeobecne právne dejiny Uhorska podáva *Ákos v. Timon*: »Ungarische Verfassungs- und Rechtsgeschichte«, Berlin 1904 a *Kadlec*: »Dějiny veřejného práva ve střední Evropě«, Praha 1928.

Pramene: O dokonalé a pečlivé vydanie Regestru postarali sa *Karácsonyi-Borovszky*: »Regestrum Varadinense«, Budapest 1903; tiež ho vydal *Endlicher* v sbierke: »Rerum Hungaricarum Monumenta Arpadiana«, Sangalli 1849. Dobrou pomôckou je *Bartal*: »Glossarium mediae et infimae latinitatis«.

Zprávy

K 85. narodeninám T. G. Masaryka. Jeden z nejdětších lidí a první občan naší republiky dožívá se 7. března 1935 — 85 let. Bylo by bývalo snad spravedlivé, aby se byl T. G. Masaryk dožil tohoto vysokého věku v době největšího klidu a blahobytu. Ale osud nedovolil — přímo symbolicky —, aby se tento starý bojovník a neúnavný řešitel problémů dožil doby naprosto klidné a neproblematické. Mnohého z nás snad zabolí, že i ty hodnoty, za něž tolik bojoval a v něž nás tolik učil věřiti, stávají se znovu a znovu spornými. A to právě v dnešní těžké době více než ještě před několika lety.

Kdo však zná Masaryka lépe — z nesčetných jeho spisů a projevů, — ví, že není třeba býti pesimistou. Právě Masaryk vynikal a vyniká nad svoji dobu tím, že viděl vždy dále než na dnešek a zítřek. Jestliže všichni demokraté byli po válce přesvědčeni o naprostém a trvalém vítězství myšlenky demokracie, svobody lidí i národů, humanitě, mezinárodní organi-

sace míru ve Společnosti národů atd., byl to právě Masaryk, který předvídal všechny obtíže a krise, jimiž musí tyto myšlenky v nejbližší dějinné fási projíti. Ale právě proto se jich nebál, neboť dohlédl také jejich konce a vidí jasně konečné vítězství svých ideálů, k nimž nás dále vede.

Jestliže ústředním bodem současných otázek po nejhodnější formě státní organizace je problém autority a problém vůdců, ukázal nám Masaryk velmi názorně, jak vypadá demokratický vůdce demokratického lidu, jak vypadá autorita v demokracii. Není snad na světě muže, jehož duševní kapacita a životní činnost by obsáhla tak úžasné mnoho: od nejabstraktnějších filosofických úvah o Humeovi a Kantovi až k praktické činnosti politika a žurnalisty, od universitní činnosti profesorské až k čilému působení poslaneckému v parlamentě i mezi lidem, od grandiosních abstrakcí sociologických a ethických až k svízelné práci diplomata, který rozhodujícím způsobem zasahuje do dění světového, od energického a rázného vůdce svých věrných v dobách pro národ nejrozhodnějších až po vlídně přesvědčujícího a diskutujícího státníka ve funkci hlavy státu. Tento velikán nepotřebuje k uznání své autority ani mystického nimbu jako staří monarchové z boží milosti, ani slepého fanatismu svých přívrženců jako moderní diktátoři. Jemu stačí argument. To ovšem předpokládá na straně vedených určitou vyšší míru inteligence a dobré vůle. Jen s tím předpokladem, že lidé po těchto stránkách budou stále dokonalejší, můžeme prohlásiti, že Masaryk je typem vůdce nové doby, kdežto vůdcové, kteří si právě dnes tento titul tak důrazně vyhrazují pro sebe, reprezentují ne typ vůdců budoucnosti, nýbrž barbarské a primitivní minulosti. Budme i v tomto směru s Masarykem optimisty a přejme si, aby nás náš veliký vůdce šťastně vyvedl z dnešní krise, nejen hospodářské, nýbrž i politické a mravní.

—n—

Z CELÉHO SVĚTA PRÁVNICKÉHO A HOSPODÁŘSKÉHO. —

— *Anglie*: Londýn pomýšlí na zavedení zvláštní dávky z koňských potahů. — *Japonsko*: Vláda připravuje zákon na ochranu vývozu, který směřuje proti zemím omezujícím dovoz japonského zboží. — *Jugoslavie*: Připravuje se novelisace zákona o úrokové míře; tato má býti snížena z 11% na 10%. — Pro zeměděle bylo vyhlášeno příročí do 1. IX. t. r. — *Maďarsko*: Připravuje se volební reforma. — Zřízeno má býti zvláštní ministerstvo pro průmysl. — *Mexico*: Podle nového zákona o státním občanství stává se mexickým státním občanem i ten, kdo se narodil na palubě mexického letadla. — *Německo*: Přikročeno bylo k novým správním reformám, jež se všechny nesou k větší centralisaci říše. Současně se znovu upravuje právo k amnestii a jmenování veřejných zaměstnanců tak, že jest soustředěno z valné části v ruku říšského kancléře. — Živnostenské právo, pokud jde o řemesla, bylo upraveno novými zákony; zřizují se řemeslnické komory, v nichž se rovněž má uplatniti zásada vůdcovství. Zvláště jest upraveno právo na samostatné provozování řemesla nebo živnosti, jež jest podmíněno mistrovskou zkouškou. Každý řemeslník jest zápsán do zvláštního záznamu. Zásady, jež vedly k zřízení dědičných dvorů, mají býti takto uskutečněny i u podnikatelského středního stavu. — *Rakousko*: Vláda pokračuje v uskutečnění korporativní státní organizace; zřizuje se právě finanční spolek pro peněžnictví a obchodní spolek pro obchod-

nictvo. Současně se zřizuje živnostenský spolek; společenstva budou přeměněna v cechy. — *Rumunsko*: Přípravy pro zavedení monopolu petroleje, cukru a kávy pokročily; půjde patrně o prodejní monopol. — Stát zřizuje vlastní mincovnu; oběh drobných byl zvýšen o 1.6 miliardu lei. — *Švédsko*: V únoru se sešla v Stokholmu hospodářská konference skandinávských zemí, t. j. Švédska, Norska, Dánska, Finska a Estonska. Zároveň zde zasedala konference těchto států v zduchoplavbě. — *SSSR*: Na valné hromadě ústředního výboru komunistické strany byla ohlášena volební reforma, jež znamená značnou demokratisaci volebního práva. — Státní hospodářství za rok 1934 končí přebytkem 2.8 miliard rublů. — *Turecko*: Stát pokračuje v zrovnoprávnění žen s muži; podle nového rozhodnutí turecké vlády mohou být ženy přijaty do vojenských akademií stejně jako muži. — *USA*: Vláda vypracovala osnovu nového bankovního zákona, jež dává zejména vládě možnost rozsáhlé kontroly. Kč.

ZE SBÍRKY ZÁKONŮ A NAŘÍZENÍ. Pod čís. 1 a 3 byla vyhlášena opatření Národní banky o soupisu a povinné nabídce *cizozemských platidel*, jakož i o režijním poplatku při některých platech do ciziny. — *Celní sazby* doznaly změny vyhláškou čís. 2 (máslo a sádlo) a 7 (obilí). — Vládní nařízení č. 4 má za předmět vyloučení platnosti *obmezení smluvní svobody* pro některé druhy pojistných smluv (podle § 161 zákona o pojistné smlouvě č. 145/1934). — *Mezinárodní úmluvy* jsou vyhlášeny pod čís. 5 (s Argentinou o odškodňování pracovních úrazů), pod čís. 10 (všeobecná úmluva o antidifterickém seru) a pod čís. 12 (s Lotyšskem o smírčím, soudním a rozhodčím řízení). — Pod čís. 6 byl vyhlášen *nástupní termín* pro příslušníky náhradní zálohy, odvedené před rokem 1935 (1. březen 1935). — Vládním nařízením č. 8 byly *změněny obvody okresních soudů* ve Zlíně a v Napajedlích. — Vlád. nař. č. 9 mění organizační *statut Husovy československé evangelické fakulty bohoslovecké* (vl. nař. č. 511/1919) tak, že na fakultě může být vyhověno i potřebám jiných církví stojících na půdě reformace. — Pod čís. 11 byly vyhlášeny změny *úředních názvů měst, obcí a osad* i jejich částí, povolených v roce 1934.

—ý.

NOVINKY V ROZHLASOVÉM PRÁVU. V roce 1934 byla dokončena *reorganisace finského rozhlasu* přístupem státu a zvětšením kapitálu z 500.000 na 11.350.000 fin. marek. Nynější rozhlasová společnost má povahu podniku veřejně prospěšného. Současně byl vypracován plán pro postupné zlepšování technické stránky finského rozhlasu. Všechny vedoucí osobnosti byly převzaty z bývalé společnosti. Počet členů správní rady stanoven na 10 až 18.

Ve Švédsku mluví oficielní místa stále více o chystaném *postátnění rozhlasu*, resp. větším uplatnění státní správy v rozhlasové společnosti. Veliká většina tisku však staví se proti těmto plánům, k nimž prý není vážných a nutných důvodů; stejného názoru jsou dnes i sociální demokraté, kteří sami původně vyvolali úvahy o postátnění rozhlasu.

Parlamentní komise v Kanadě, která byla pověřena studiem *reorganise kanadského rozhlasu*, předložila již zprávu. Je vidět, že zřízení skutečné národního rozhlasu pohlíjí ještě mnoho času i peněz. Prozatím doporučuje komise tyto první kroky: zjednodušit předpisy o rozhlasových poplatcích a jich vybírání, upravit poměr státu k dosavadním soukromým vysílačkám, používat k vysílání zcela volně mechanických zápisů (gramofonové desky a pod.) a konečně jmenovat již vedoucí osobnost.

Zastaralé a *čistě obchodní názory na rozhlas mění se* už i v Americe: v posledním poselství, určeném radiové výrobě, prohlásil prezident Roosevelt, že rozhlas musí sloužiti veřejnosti a musí být zbaven všech sobeckých vlivů, které musí zneužívají jeho vznešeného poslání. Stejně rozhodně brojí proti dnešní komercialisaci amerického rozhlasu pedagogický odborník Levering Tyson v Ohio (Radio Institute Columbus). Současně navrhuje v Kongresu poslanec Howard, aby reklamní vysílání bylo zatíženo dávkou 1—10%, která by pak byla odevzdávána účelům výchovným.

»La Sociéte française d'études juridiques« zkoumá právě *rozhlasovou*

terminologii. Navrhuje na příklad nahradit dosud běžný název »studio« názvem »poste d'envoi«. Tato společnost účastnila se také prací na novém francouzském rozhlasovém statutu, kterým byly konečně položeny zdravé základy k tomu, aby francouzský rozhlas zaujal v mezinárodní soutěži čestné místo.

Německý rozhlas bude doplňovati v budoucnosti zaměstnance jen z osob, které absolvovaly aspoň 1 semestr Vysoké školy politické, a to otázky propagační a rozhlasové: »Propagace rozhlasu je propagandou kultury«, prohlásil ředitel školy při zahájení. Ve vysílání pro mládež budou účinkovat jen organisovaní příslušníci »Hitlerovy mládeže«.

Také Sovětské Rusko zřídilo *ústav pro výchovu rozhlasových pracovníků v různých oborech*. Kurs trvá 3 roky.

V nových ruských předpisech o rozhlasu setkáme se často s novým slovem »radiofication«, které je vytvořeno podle obdoby »electrification« a značí všechnu činnost jakéhokoli druhu, nutnou k vytvoření rozhlasu, i prostředky k jeho uplatnění.

Vysílačky na krátkých vlnách mají veliký význam státní a propagační: belgický rozhlas věnuje na tuto službu ročně asi 350.000 belg. franků; Spojené státy zřizují nákladem 350.000 dolarů krátkovlnnou vysílací stanici s určením hlavně pro středoamerické a jihoamerické kraje.

Ve Švýcarsku je velmi oblíben poslech rozhlasu prostřednictvím telefonních centrál a telefonních přípojek do bytů. Hlavní předností tohoto způsobu je, že poslech není rušen různými vlivy jako poslech přímý, z normálního přijímacího přístroje; ovšem výběr není, neboť abonent jest odkázán na program, který právě telefonní centrála zachycuje: aby nebyli abonenti odkázáni jen na program domácích stanic, vyjednala švýcarská správa souhlas německého rozhlasu k zachycování koncertů ze Stuttgartu, Frankfurtu, Mnichova a nedělních koncertů námořnické kapely z hamburského přístavu. V poslední době získala právo zachycovat k svému účelu i stanice francouzské, italské a rakouské. Proto počet těchto abonentů stoupá a dnes činí již asi 10% celkového počtu rozhlasových posluchačů ve Švýcarsku.

Vysílání gramofonových desek rozhlasem dělo se až dosud téměř ve všech zemích na podkladě vzájemných smluv: gramofonová industrie půjčovala desky k vysílání zdarma a rozhlas dával za to ekvivalent »reklamním propagačním« hlášením značek a objednacích čísel jak před mikrofonem, tak i v tištěných programech. Dnes postavila se gramofonová industrie na stanovisko, že tato propagační služba rozhlasu nemá pro ni cenu a že naopak rozhlas vysíláním desek jí škodí — posluchači prý nekupují pak gramofony ani desky. Nastává tedy tichý, tím však urputnější boj s rozhlasovými společnostmi, které s názory gramofonového průmyslu nesouhlasí a kladou důraz hlavně na kulturní posílání rozhlasu — proti zájmům čistě obchodním.

Praktické řešení *práva na anténu* provedli v Německu: organizace posluchačů smluvila se Svazem majitelů pozemků a nemovitostí, že posluchačům-nájemníkům nebudou činěny zásadně překážky ve zřízení venkovních anten. Podmínkou ovšem je, že dům nebo pod. nesmí být poškozen, a že posluchač ručí za případné škody; toto ručení může v Německu každý posluchač snadno vzít na sebe, protože řádným placením rozhlasových poplatků jest automaticky pojištěn prostřednictvím Reichs-Rundfunk-Gesellschaft, která smluvila kolektivní pojištění s dvěma velkými ústavy (Thuringia v Erfurtu a Deutscher Ring v Hamburku).

Anglická rozhlasová společnost chtěla poskytnout posluchačům reportáž z boxerského zápasu. Poněvadž se nedohodla s pořadatelem o umístění mikrofonu a tedy o přímé reportáži v ringu, obstarala si reportáž nepřímou, s pomocí přítomného novináře. Při nejbližším zápasu přišel pořadatel na originelní myšlenku: na každé vstupence byla vytištěna *klausule, že majitel vstupenky se zavazuje neposkytnouti rozhlasu v žádné formě materiál pro reportáž*. Ukázalo se, že v Anglii stačí takovýto jednostranný projev k přijetí závazků; ani BBC sama, respektující klausuli, nepokusila se získat něčoho k porušení závazku. Dr. Morávek.

SPOJENÉ STÁTY AMERICKÉ přes úsilí dnešního demokratického presidenta Roosevelta (v tom směru shodným se snahami jeho republikánských předchůdců Hardinga a Coolidge) zůstávají mimo kruh členů Stálého mezinárodního soudního dvora v Haagu v důsledku zamítavého usnesení senátu ze dne 29. ledna 1935. Přesto není postavení Spojených států stejně jako postavení jiných nečlenských států. Hned jak bylo zřejmo, že nebudou ratifikovati mírovou smlouvu versaillskou, jejíž nedílnou součástí je Úmluva o Společnosti národů, byla vyvinuta členy Společnosti všestranná snaha, aby se Spojeným státům umožnila účast ve stálém mezinárodním soudním dvoře. V redakčním výboru pro vytvoření jeho stanov měly svoje dva znalce »bez charakteru oficiálních zástupců«, kteří však do obecné rozpravy nezasáhli. Rádným soudcem Dvora je dnes Američan Frank B. Kellog (spoluautor pařížského paktu Briand—Kellogova o zavržení války). Přístup Spojených států by se uskutečnil ratifikací zvláštního protokolu, jenž byl sepsán již dne 14. září 1929 v Ženevě a podepsán všemi státy s výjimkou Habeše a ve kterém byly respektovány všechny americké výhrady. Za dnešního stavu by přístupem doznalo postavení Spojených států změny jenom v tom směru, že by se pro příště účastnily volby soudců a platily příspěvek na udržování Dvora. Účast na volbě je právě kamenem úrazu, neboť ji provádí Rada a Shromáždění Společnosti národů, jichž by se Spojené státy po čas volby musely účastnit, s výhradou podle dosavadní svojí politiky, že tato účast neznamená ani přístup ke Společnosti národů ani převzetí žádného závazku, plynoucího z úmluvy o společnosti národů. A nelze neuznat, že ačkoli by při takovéto výhradě Spojené státy nepřebíraly závazku řídití se návrhem Rady společnosti národů, učiněným podle čl. 13. úmluvy za účelem exekuce rozsudku v případě renitence odsouzeného státu, ztěží by mohly projevit úplný nezájem na provedení rozsudku a musely by jistě býti solidární se členy Společnosti národů, plněním svůj závazek zajistiti výkon rozsudku. A tak neměl-li by přístup ke Dvoru za brzký následek vstup Spojených států do Společnosti národů, znamenal by aspoň jejich veliké přiblížení ke Společnosti. Toto faktum, oceňované členy Společnosti jako velmi důležité z hlediska morálního je odsuzováno neméně přesvědčivě Američany z hlediska praktického a bude patrně ještě dlouhou dobu příčinou dnešního odstupu Spojených států (zachovávaného ostatně též z ohledů prestižních, protože mají za to, že Velká Británie má zajištěn ve Společnosti národů nespravedlivě velký vliv tím, že plná členská práva jsou přiznána dominiím Kanadě, Australii a Jižní Africe, jakož i Indii, které jsou vlastně součástmi jediné mocnosti: britského imperia). —y.

ZE SOCIÁLNÍHO ÚSTAVU ČESKOSLOVENSKÉ REPUBLIKY. Dne 17. ledna 1935 zahájen byl cyklus přednášek o *plánovitém hospodářství*, pořádaný společně s Masarykovou sociologickou společností. Úvodem upozornil předseda Sociálního ústavu, poslanec Dr. Winter, že sociální ústav zabývá se již po několik let otázkou hospodářského plánování a všemi otázkami s tím souvisejícími. Pro tyto otázky byla vytvořena zvláštní studijní komise a bylo již pořádáno několik přednášek.

V cyklu měl prvou přednášku *doc. Dr. Ing. Verunáč* na thema »Na cestě k plánovitému hospodářství«. V této přednášce navázal na svou přednášku, kterou měl v prosinci r. 1932 o hospodářském plánu a upozornil, jak v posledních dvou letech pokročila myšlenka hospodářského plánování v krizi u nás. Pak promluvil *Ing. Munk* o Rooseweltových plánovacích zásadách. Ve své přednášce snažil se zhodnotiti tato opatření a je věcně rozebrati.

Na druhém večeru tohoto cyklu dne 24. ledna 1935 promluvil *Dr. Evžen Štern* o hospodářském plánování SSSR. Pojednal podrobně o vývoji myšlenky plánování v Rusku, o systému ruského plánování a o dosažených výsledcích. Pak následovala přednáška *Dra Jindřicha Mayera* »o regulaci hospodářství v Itálii« a *Dra Otakara Klapky* »o záměrnosti říšskoněmeckého hospodářství«. Oba přednášející pojednali nejen o způsobu zásahu do hospodářství v obou státech, nýbrž také o výsledcích těchto zásahů, jakož i o nastoupených dalších cestách k plánovitému uspořádání hospodářství obou států. Dr. Jindřich.

SOCIÁLNÍ POJIŠTĚNÍ VE VELKÉ BRITANII. Právě vyšlý »Fifteenth Annual Repport of the Ministry of Health« přináší několik zajímavých dat o vývoji sociálního pojištění ve Velké Británii. Všechny pojištěnců v pojištění nemocenském bylo 18,481.000, z toho 12,366.000 mužů a 6 mil. 115.000 žen; v pojištění invalidním a starobním bylo všech pojištěnců 18,792.000, z toho 12,596.000 mužů a 6,196.000 žen. Důchodců bylo 2 mil. 597.000, z toho 722.000 vdovských důchodů. Výdaje v pojištění nemocenském činily 37,455.000 liber sterlingů, v pojištění invalidním a starobním 42,027.000 liber sterlingů. Příjmy v pojištění nemocenském činily 37 mil. 763.000 liber sterlingů (z čehož byla státní subvence 6,008.000 liber sterlingů), v pojištění invalidním a starobním 23,115.000 liber sterlingů.

Dr. Jindřich.

15 LET ČESKOSLOVENSKÉHO HLUČÍNSKA. 4. února 1935 bylo tomu 15 let, co byla většina obcí t. zv. Hlučínska převzata do správy Československé republiky a také vojensky obsazena. Stalo se tak podle čl. 83. mírové smlouvy, uzavřené mezi mocnostmi spojenými a přidruženými a mezi říší německou ve Versailles dne 28. června 1919, na základě které Československá republika rozšířila svou suverenitu na Hlučínsko zákonem ze dne 30. ledna 1920, čís. 76 Sb. z. a n. (o inkorporaci kraje hlučínského). Československo-německá hranice na Hlučínsku nebyla v této době ještě přesně a definitivně stanovena. Mezinárodní rozhraničovací komise sice ve smyslu uvedené mírové smlouvy hranici vytýčila, ale konečná platnost tohoto stanovení hranice byla omezena rozhodnutím vyslanecké konference z 20. června 1920, jímž bylo připojení obcí Hař, Pišť a Ovsíště učiněno závislým na výsledku plebiscitu v Horním Slezsku, t. j. na tom, zda se v této části hranice následkem plebiscitu stane sousedem Německo nebo Polsko. Rozhodnutím vyslanecké konference z 21. března 1922 byla pak dosazena nová československo-německá komise, která rozhodla podle výsledku plebiscitu nahoře uvedeného dne 19. prosince 1922, že obec Hař bude přidělena Československé republice, a dne 14. března 1923 se vyslovila také dodatečně pro přidělení obce Pišť k ČSR. Ovsíště však připadlo Německu. Tím tedy byla teprve (až na jiné nepatrné změny) stanovena konečná hranice Hlučínska. — Podle zákona čís. 76/1920 bylo vydáno nařízení vlády republiky Československé ze dne 4. května 1920, čís. 321 Sb. z. a n., kterým byla upravena veřejná správa mimo soudní správu a rozšířena působnost čl. zákonů a nařízení z oboru oné správy na Hlučínsko. Podle tohoto nařízení nabyly prvním květnem 1920 na území Hlučínska platnosti a účinnosti veškeré zákony a nařízení, které byly v ČSR. v platnosti již před uvedeným dnem, pokud jimi byla upravena správa veřejná mimo správu soudní a pokud neměly jinakého ustanovení, nebo pokud v uvedeném nařízení nebylo stanoveno něco jiného. Tímž dnem nabyly platnosti a účinnosti na území tom také zemské zákony a nařízení, platné na Opavském Slezsku. Politickou správu pak obstarávala na Hlučínsku podle tohoto nařízení v I. stolici okresní správa politická v Hlučíně, v II. stolici zplnomocněný komisař republiky Československé pro Ratiborský (kterým byl prezident zemské správy politické v Opavě — právě zmíněný úřad zrušen byl až zák. čís. 5/1927) a v III. instanci příslušné ministerstvo. Kromě uvedeného upravilo vládu, nař. č. 321/1920 ještě: A) péči o válečné poškození, B) sociální pojištění, C) soukromé pojištění, D) zásobování lidu, E) školství, F) finanční správu, G) horní správu, H) železniční, poštovní a telegrafní správu, I) zabírání pozemků a K) samosprávu; ponechalo však co do práva tiskového, spolkového a shromažďovacího na Hlučínsku v platnosti dosavadní říšskoněmecké předpisy, které byly nahrazeny příslušnými zákony, platnými v historických zemích teprve nařízením vlády ze dne 21. dubna 1921, čís. 168 Sb. z. a n., které nabylo účinnosti dne 15. května 1921. Z dalších norem dlužno na tomto místě uvést aspoň ještě normu o úpravě soudnictví a rozšíření působnosti zákonů a nařízení z oboru soukromého práva a soudní správy v územích postoupených ČSR. podle mírových smluv (čís. 152/1920), nařízení vlády čís. 456/1920 o rozšíření zákonů a nařízení z oboru vojenské správy na

Hlučínsko, československo-německou úmluvu o přenesení soudnictví na Hlučínsku (čís. 253/1921), smlouvu o státním občanství mezi ČSR. a říší Německou (čís. 308/1922) a pod. Zmínky zasluhuje také vládní nařízení (čís. 74/1928), kterým politický okres Hlučín, který až do té doby tvořily všechny obce připojené k ČSR. na základě nahoře uvedené mírové smlouvy, byl z důvodů vhodnosti i z důvodů politických změněn tak, že určité obce okresu Břilovec byly k němu nově připojeny a na druhé straně zase určité obce dřívějšího polit. okresu Hlučín odpojeny a přičleněny k okresu Opava. Soudní okres Hlučín, který se dříve kryl s okresem politickým a který tedy také tvořily obce připojené k ČSR. příslušnou mírovou smlouvou, však zůstal nedotčen.

Politické poměry na Hlučínsku zasluhují zvláštní pozornosti. Již v prvních letech (ba měsících a dokonce týdnech) po připojení Hlučínska k ČSR. bylo obyvatelstvo štváno četnými agenty ze sousední ciziny proti státu a jeho zřízením a povzbuzováno k tomu, aby se stranilo a dokonce překáželo zdejšímu životu kulturnímu, sociálnímu i hospodářskému. Boj o německé školství, soukromé německé vyučování a pod. uvnitř státu a četné žádosti a memoranda na poli mezinárodním byly a jsou výsledkem toho, že několik nespokojených jednotlivců, podporovaných ze zahraničí a také v zahraničí bydlících, se snažilo a snad ještě snaží překazit úsilí našich úradů i jiných činitelů o uklidnění poměrů na Hlučínsku a získání politicky i národnostně neuvědomělého a proto kolísajícího jeho obyvatelstva. Z druhé strany se jako argument uvádí hlavně to, že obyvatelstvo je národnosti německé. Byl dokonce vytvořen zvláštní termín »Kulturdeutsch«. Zda uvedený argument je pravdivý, poučí nás skutečnost, že velická většina staršího obyvatelstva, které neprošlo školou německé vojny (nebo nepodlehla tolik jejímu vlivu) a německých spolků, ani německý jazyk neovládá. A i ti, kteří se vlivem okolností německy naučili, mluví doma výlučně »moravsky«. Nejlepší odpověď nám však dají čísla o národnosti obyvatelstva podle výsledků sčítání lidu, konaných jak ještě za německého režimu, tak i po připojení k ČSR. Podle těchto sčítání bylo na Hlučínsku až do r. 1921 včetně (bez obcí Hať a Pišť):

v roce	přít. obyvatelstva	Ze 100 přít. obyv. bylo mateřské řeči (resp. národnosti)			
		čes. a mor. (resp. čsl.)	německé	jiné	cizinců
1890	39.774	87.28	10.74	1.98	—
1900	42.794	87.89	11.33	0.78	—
1905	43.705	86.64	11.91	1.45	—
1921	48.005	81.68	16.05	0.72	1.55
1930	54.734	90.10	7.32	0.16	2.42

Již z tohoto krátkého přehledu je zřejmo, že ve všech pozorovaných letech bylo obyvatelstvo německé v nepatrné menšině proti obyvatelstvu mateřské řeči (resp. národnosti) české a moravské (resp. česloslovenské). Že v r. 1921 procento obyvatelstva národnosti československé oproti procentu obyvatelstva mateřské řeči české a moravské v r. 1905 o něco pokleslo ve prospěch obyvatelstva německého, lze právě vysvětliti vlivem zahraničních snah, flumocněných celou řadou tiskovin, jimiž bylo Hlučínsko v prvních dobách po připojení přímo zaplaveno a které způsobily, že určitá část obyvatelstva odepřela zanést do sčítacích archů národnost československou. V celku lze však říci, že ani v jednom z pozorovaných roků nedosáhla německá menšina na Hlučínsku 20% a že tedy lze o ní mluvití plným právem jako o menšině. Je proto tvrzení, že obyvatelstvo Hlučínska je německé, nepravdivé a zcela neodůvodněné. — Bylo by jistě zajímavé podrobiti hlavně národnostní otázku na Hlučínsku podrobnějším úvahám i podle jednotlivých obcí, ale to by přesahovalo značně rámeček této zprávy. Snad to bude možné v některém z příštích čísel tohoto časopisu nebo na jiném místě. Zde jen chceme ještě zdůrazniti: Bylo-li k naší republice mírovými smlouvami připojeno Hlučínsko, území, čítající pouhých 320 km², a tím alespoň nepatrná část kořisti, kterou si odneslo mí-

rem v Bratislavskom v r. 1742 Prusko (36.000 km²), vrátena, stalo sa tak plným právom. A stojí preto skutočnosť, že pred 15 léty ono malé územie bolo námi obsadené, za zaznamenání. Dr. Peterka.

ODMĚNA UDAVAČE DLE ŠU 522 TR. ZÁK. Mezi jinými prostředky, jimiž trestní zákoník, nechceme říci trestní zákon, se snaží odhaliti trestné činy, aby mohly býti jejich pachatelé stíženi zákonným trestem, bje do očí svou kuriozitou ustanovení Šu 522 tr. zák., dle něhož třetina peněžitého trestu, odsouzeným hráčům zapovězených her uloženého, připadá udavači. Toto na první pohled jasné ustanovení zdá se chovati zajímavost jen potud, že je svědectvím, jak zákon, ve snaze čeliti co neúčinněji nešvaru zakázaných her, odhodlává se k prostředkům nepřilíš sympatickým. Bylo beze sporu účelem tohoto zákonného ustanovení, vyhlídkou na odměnu přiměti k prozrazení deliktu, který zpravidla bývá uskutečňován za zavřenými dveřmi, osoby, jež by z vlastní iniciativy, puzeny smyslem pro spravedlnost, k udání deliktu se neodhodlaly. Je v tom kus psychologie. Smýšlení lidí, kteří zpravidla tvoří prostředí zakázaných her, je dobře odhadnuto a použito k němu cesty jistě velmi schůdné. Než právě tento předpokládaný účel zmíněného zákonného ustanovení svádí praksi k pochybám, k nimž jasné znění zákona podkladu nedává. Bylo totiž pochybováno o tom, zda v zákoně zaručený nárok na odměnu případně též úřednímu orgánu, který ve výkonu své úřední pravomoci nedovolené hráčství objeví. Jde především o četníky, policii a o orgány finanční (důchodkové) kontroly. Pokud byla praxe porůznu toho názoru, že úředním orgánům podíl na uloženém trestu nenáleží, opírala se především o výklad zákonného termínu »udavač«, který pojímala v jeho úzkém pejorativním smyslu, k čemuž sváděla ještě další věta Šu 522, která udavači, který by sám za zakázanou hru měl býti potrestán, jako odměnu za udání zaručuje bez-trestnost. Druhým podnětem k tomuto zužujícímu výkladu byl regres k předpokládanému účelu tohoto ustanovení, jak jsme jej nahoře uvedli. Jen tam, kde v udání trestného činu lze spatřovati zásluhu, konání něčeho, k čemu udavač nebyl povinen, je na místě zákonem zaručená odměna, nikoli však tam, kde udáním vykonal úřední orgán svou služební povinnost. Máme před sebou pěkný příklad toho, jak metamorfotivní ohled k účelu zákona ovlivňuje smysl slov v zákoně použitých. Již výnos ministerstva spravedlnosti ze dne 29. září 1852 č. 157 ř. z. výslovně připomíná, že odměňovati dle Šu 522 tr. z. dlužno i četníky, kteří zakázané hry soudu oznámí a výnosem ministerstva spravedlnosti ze dne 10. I. 1935 č. 1103/35—16 bylo v tomtož smyslu rozhodnuto i o orgánech důchodkové kontroly, kteří ať přímo či prostřednictvím nadřízeného úřadu hraní zakázaných her udali soudu. Citovaný výnos rozptyluje i pochybnosti mnohých soudů, jak má býti podíl udavačův vyměřován. Byla totiž tendence dávat udavači třetinu *dobytého trestu*. Zákonu však odpovídá rozhodnutí, že udavači se dostane nároku na třetinu *uloženého trestu*. Tato mu bude ovšem vyplacena, jen bude-li postačující část trestu vydobyta. Častá zkušenost soudů totiž učí, že zakázaným hráčům se mnohdy věnují ti nejchudší z chudých. Kdyby se tedy na př. dobyla jen třetina uloženého trestu, případně celá udavači a stát resp. chudinský fond, do něhož plynou peněžitě tresty, by vyšel na prázdno. Kert.

PŮVOD NEMECKÝCH KOLONISTOV V UHORSKU. Segedinský univ. prof. Heinrich Schmidt v zaujímavéj a dôkladnej študii: »Herkunft und Mundart« (Ungarische Jahrbücher R. XIV. 1., 2) zisťuje pôvod nemeckých kolonistov v Uhorsku na základe nárečí. Sám však varuje pred snadným zlyhaním tejto metódy. Veľmi dôležité je dbať rozdielu medzi primárnymi a sekundárnymi, čiže t. zv. *materskými* a *dcerskými* kolóniami. Sekundárne kolónie vznikajú tým, že potomkovia pôvodných kolonistov sa sťahujú ďalej a zakládajú nové osady. Preto nemožno po jazykovej stránke (a to platí i v práve pre právnu terminológiu!) bez všetkého srovnávať priamo kolóniu s miestom pôvodu, ale treba najskôr skúmať, či dotyčná kolónia nie je dcerskou a cestou materskej kolónie osvetliť prípadné záhadné ne-

pravidelnosti jazykové. — Na znetvorení pôvodných slov, užívaných kolonistmi veľmi pôsobil styk s kolóniami, ktoré došli z celkom iného miesta než dotyčná kolónia. Vzájemná nesrozumiteľnosť a nejasnosť výrazov, ale zvlášť posmech na jazykových zvláštnostiach, uspôsobily pôvodné výrazy v nové alebo viedly k prijatiu výrazov z celkom cudzorodného nárečia. V mnohých prípadoch však, kde sa — možno povedať zázrakom — takéto zvláštnosti uchovaly, sú bezpečným vodítkom pri sledovaní pôvodu dotyčnej kolónie. — Skúmanie tohoto druhu je silne závislé na metode: a tu platí, že sa musia vzájemne dopĺňovať bádania jazykové, kolonizačné, mien rodín, priezvisk i pozemkov.

Josef Karpát.

EXTRADICE ZLOČINCŮ V PŘÍPADĚ VRAŽDY V ZÁHOŘÍ. — Poněvadž novinové zprávy o extradici v případě vraždy v Záhoří se velmi různily, připojujeme několik poznámek, jak se situace ve skutečnosti jeví s hlediska platné extradiční smlouvy z r. 1922, již naše republika uzavřela s Německem.

Podle extradiční smlouvy z 8. května 1922, č. 230 Sb. z. z r. 1923, jež uzavřela republika Československá s říší Německou, smluvní strany se zavázaly, že si vydají *navzájem* osoby, jež jsou trestně stíhány (čl. 2) a že *povinnost* vydávací nastane jenom tehdy, je-li trestný čin, který je podnětem k vydání, kvalifikován podle práva obou stran jako zločin nebo přečin (čl. 3). V našem případě jde o vraždu, která podle trestního zákoníku našeho i německého je zločinem. Byla by zde tudíž povinnost Německa zločince, uprchnuvší se na jeho území, vydati. *Tato povinnost však odpadá, jedná-li se o vydání vlastního příslušníka* (čl. 2) *nebo o vydání pro delikt politický* (čl. 4). V tomto případě *nemusí* (ale může) dožádaná strana učiniti opatření za účelem vydání (čl. 11), má však podle zásady personality stíhati zločince za trestné činy v cizině spáchané podle vlastních zákonů, poněvadž tuzemec podléhá zákonům svého státu. Zásada nevydávání vlastních příslušníků (nacionálů) se uplatňuje téměř ve všech extradičních smlouvách, jež naše republika uzavřela s cizími státy (pouze ve smlouvách s Anglií a Spojenými státy je připuštěno *fakultativní* vydání nacionálů), takže tuzemec, jenž se dopustil trestného činu v cizozemsku a v tuzemsku byl přistižen, nemá nikdy býti cizozemsku vydán. Tento předpis tudíž mluví ve prospěch zločinců uprchlých na území Německa, ovšem v předpokladu, že se jedná o německé příslušníky.

Na druhé straně vraždu v Záhoří nelze považovati za delikt politický, pro který se vydání rovněž nepřipouští, neboť politickým deliktem podle běžné definice je takový zločin, který byl spáchán za politickým cílem, t. j. jehož účelem bylo dosíci změny ve zřízení státním, společenském. A o to v konkrétním případě, jak máme za to, nešlo.

Sluší ještě pro zajímavost poznamenati, že podle dohody mezi republikou Československou a říší Německou z 5. června 1928, č. 70 Sb. z. a n. z r. 1931, mohly naše orgány policejní a bezpečnostní služby, jakož i četníci, překročiti hranice Německa, bylo-li zde nebezpečí v prodlení, t. j. byla-li zde obava, že ztráta času spojená se zasáhnutím bezpečnostního orgánu druhého státu (v našem případě Německa) zmařila by zadržení nebo zjištění vinníka. Jsou tudíž podle této dohody naše výše zmíněné orgány zmocněny stíhati uprchlé zločince do pohraničního území říše německé a tam je zadržeti. Obvod, v němž naše orgány mohou stíhati zločince na území německém se v konkrétním případě rozumí od společné hranice československo-německé až k sídlu nejbližšího místního policejního úřadu, četnické stanice nebo stanice zemské pohraniční policie.

—dec—

KONGRES MEZINÁRODNÍ STUDENTSKÉ KONFEDERACE A MEZINÁRODNÍ KONGRES POSLUCHAČŮ PRÁV bude letošního roku koncem července a začátkem srpna v Československu. Jest pro naše právnické spolky a pro Svaz práv. fakultních spolků RČS. velmi čestným a při tom velmi zodpovědným úkolem uspořádání konferencí právnických příštího

roku v rámci Konfederace. (CIE.) Úkol, který má dle svých stanov Office de l'étude de droit jest velmi rozsáhlý a bude potřeba, aby naši právníci se reprezentovali dobře, hlavně, když jest kongres u nás v Československu a můžeme jej obelstati četnou delegací. V případech, že byl kongres v některých ze vzdálených měst, byly to vždy finanční důvody, které nás velmi brzdily, letos však můžeme a musíme napnouti všechny síly. Dosti se mluví o tom, že by bylo záhodno vydati publikaci, v níž by byly shrnuty základní postoje jednotlivých právnických škol u nás zastoupených. Tak bychom na sebe jistě upozornili tím, čím se můžeme dobře reprezentovati a bude na redaktorech této publikace, aby si vyžádali tyto příspěvky ve formě kratších přednášek a hlavně, aby byly všechny směry zastoupeny. Bylo by též možno některé z těchto přednášek zařaditi do programu právnických konferencí a tím je zpestiti. Pro konference jest třeba vypracovati přesný program, i když není třeba, aby byl příliš rozsáhlý, ale aby byl jasný a v podstatě vyjadřoval stanovisko ke všem otázkám zajímavajícím právníky celého světa. Kongres tento jest již připravován, neboť předseda a generální sekretář jsou z Československa a jsou v úzkých stycích s přípravným výborem kongresu CIE (Mezinárodní studentské konfederace), který má upravit všechny otázky, jež se vyskytují při přípravě světového kongresu. Poněvadž celý kongres nebude na jednom místě, ale zahájí se v Praze, bude pokračovati v Tatrách a skončí v Bratislavě, bylo nutno celou práci rozdělit mezi přípravný výbor celostátní a přípravný výbor v Bratislavě, při čemž celostátnímu přípravnému výboru patří kontrola a konečné rozhodování ve stěžejních bodech. Právníci českoslovenští mají letos příležitost ukázati světu úroveň našeho právníckého studia a právní vědy jednak v publikacích pro kongres vydaných jednak při konferencích na kongresu samém.

Ný.

PŘEDNÁŠKY V PRÁVNICKÉ JEDNOTĚ. Právnícká jednota v Praze pořádá v nejbližším přednáškovém období tyto přednášky: 7. března prof. Dr. *Hoetzel* na téma: 15 let ústavní listiny, 14. března Ing. *Baráček-Jacquier* o kryptografii (společně s Čsl. společností pro trestní právo), a 28. března Dr. *Čákr* o interpretaci a aplikaci berního práva.

Ůř.

NAVŠTĚVA Z FRANCIE. Dne 8. února 1934 přednášel v Institut français Ernest Denis, profesor právnícké fakulty pařížské *Cassin*, na téma: *L'autonomie de la volonté et les théories sociales dans la matière du contrat.* Přednáška byla pořádána společně zmíněným ústavem E. Denise a Právníckou jednotou v Praze.

Ůř.

HOSPODÁŘSKÁ HODNOTA OCHRANY ŽIVNOSTENSKÉHO VLASTNICTVÍ. V *České společnosti národohospodářské v Praze* přednášel dne 21. ledna za předsednictví řed. K. *Karáska*, JUDr. *Jiří Reichert*, minist. komisař, ř. člen Patentního úřadu, o hospodářské hodnotě ochrany živnostenského vlastnictví.

Dr. *Reichert* v úvodu své přednášky pravil, že ochrana živnostenského vlastnictví týká se patentů na vynálezy, užitných vzorů, živnostenských vzorků a modelů, továrních či obchodních značek, obchodního jména, údajů o provenienci zboží nebo označení jeho původu, jakož i potlačení nekalé soutěže. Mezinárodní úmluva pařížská z r. 1883 vytvořila unii států, které navzájem svým příslušníkům poskytují ochranu uvedených práv. Poslední revize této úmluvy byla provedena v Londýně r. 1934.

Jest věci moudré vedené státní politiky patentní, aby vynálezy byly k patentování hojně přihlašovány, avšak patenty udíleny pouze na ony, které byly uznány za způsobilé po nejpřísnějším prozkumu patentním úřadem. Patentem dostává se vynálezci nejširšího způsobu hospodářského využití vynálezu. Předpokladem jsou ovšem obchodní znalosti i finanční možnosti. Vynálezce může výrobu podle patentu prováděti buď sám, nebo může patent prodati, či udílet licence na jeho užívání. Ve společnostech zřízených na využitkování patentu nachází kapitál výnosné zúročení. Naše průmyslové firmy musí si pečlivě všimati rozvoje technických vynálezů

a vlastními patenty si zabezpečiti výrobu, neboť cizozemské podniky, zejména kartely a trusty snaží se »zablokovati« svými patenty celé obory výroby. S hlediska našeho kartelového zákona jest zdůrazniti, že uznává oprávněnost zvýšených cen patentovaných předmětů a to jak v těch případech, kdy jde o provozování cizích patentů na základě udělené licence, tak i tehdy, když kartelované podniky samy používají při výrobě vlastních patentovaných vynálezů. Hospodářská krize je dobou přiosvětleného konkurenčního boje, který se projevuje zvýšeným počtem podávaných žalob na zrušení patentu nebo jeho odvolání; proti vyloženým patentním přihláškám podávají se odpory. Studium patentních spisů přichází se k vynalezení nových cest k dosažení téhož účelu. Ač žijeme v době autarkie, přece stále ještě dováží se k nám mnoho výrobků, jež by bylo možno zhotoviti u nás z našich surovin. Naše domácí podniky neměly by se báti sporů s cizozemskými firmami. Celou řadu patentů bylo by možno napadati pro nedostatek novosti a způsobilosti k patentování, neboť i při největší opatrnosti při prozkumu dostane se někdy do nároků patentu význam známý.

Patent má býti provozován v tuzemsku v přiměřeném rozsahu, není-li tomu tak, mohou k němu býti zřizovány nucené licence, nedosáhne-li se jimi cíle, může býti patent odvolán. Nucené licence možno dosáhnouti též, je-li prokázán veřejný zájem. Majitelů patentu sídlících v Československu, je stále ještě velice málo, něco přes $\frac{1}{5}$. Proto také položka platební bilance, týkající se patentů, je stále značně passivní, 30 mil. Kč za rok 1933, rok od roku se však tato passivita snižuje, příjem dosahuje nyní poloviny vydání. Důvodem je skrovné přihlašování domácích vynálezů v cizině, poměrně malá všímavost k vynalezecké činnosti, dosud nevyhovující organizace průmyslového výzkumnictví, s níž by bylo lze spojití i technicko-průmyslové zpravodajství. Postrádáme skutečné informační poradny pro průmysl a živnosti. Ústřední úřad pro ochranu živnostenského vlastnictví nebyl dosud vybudován, ač závazek k tomu převzal stát v mezinárodní unijní úmluvě. Naprostá decentralisace jednotlivých složek ochrany živnostenského vlastnictví neprospívá domácímu průmyslu a živnostem. Přetvoření patentního úřadu na tento úřad nebylo by spojeno ani s finančními potížemi.

Ochranná známka má rozlišovati zboží výrobcevo nebo obchodníkovovo od zboží téhož druhu, pocházející z jiného podniku. Hodnota známky může býti daleko větší, než samo zařízení podniku; řídí se podle obratu zboží jí opatřeného, jak dlouho jí podnik užívá a jak široké je její odbytiště, tedy jak je oblíbena. Monopolní postavení majitelovo vztahuje se tu pouze na označování zboží, nikoliv na jeho výrobu nebo užívání. Ochranná známka má reprezentovati výrobce resp. obchodníka i v cizině a její platnost může tam býti rozšířena, ať již se použije ustanovení cit. pařížské unijní úmluvy na ochranu živnostenského vlastnictví nebo úmluvy madridské, kde stačí jediný zápis u Mezinárodního úřadu na ochranu živnostenského vlastnictví v Bernu. Úmluva tato zv. »užší«, se však nevztahuje na všechny státy, které jsou členy Unie pařížské. Ochranná známka je vhodnou zbraní proti cizí konkurenci a slouží k propagaci tuzemských výrobků. Podniky, aby si do budoucna zabezpečily svůj hospodářský vývoj, dávají si zapisovati »ochranné známky do zásoby« a »známky obranné«. Jak se ochranná známka vžila, svědčí zvětšující se obliba t. zv. »značkového zboží«. Ač individuální známka koná dobře svoji hospodářskou funkci, přece bylo by zapotřebí brzké uzákonění připravené osnovy o svazových a normalisačních známkách.

S ochrannou známkou souvisí *označování původu* ve styku mezistátním, i uvnitř státu. Na ochranu původu zboží bylo vydáno jen málo speciálních zákonů, proti nesprávnému označování původu všeobecně, chrání zákon proti nekalé soutěži. Ve styku mezinárodním pak cit. unijní úmluva pařížská a speciální úmluva madridská o potlačení falešných údajů o původu zboží.

Jako ochranné známky, bývá i *obchodního jména* t. j. firmy zneuží-

váno k oklamání spotřebitelů. Ochranu poskytují předpisy zákona občanského, obchodního, živnostenského řádu, ale hlavně zákona proti nekalé soutěži.

Ochrana živnostenského vlastnictví se vztahuje také na *ochranné vzorky*, které předpokládají nový tvar výrobku nebo zařízení. Dlouho již připravovaná osnova zákona nového vzorkového zákona zavádí vedle vzorku vkusového také vzorek užitný, jímž by byly chráněny vynálezy, které podle patentního zákona chrániti nelze. Jsou to většinou drobné předměty denní potřeby, které potřebují ochrany ihned od dne přihlášení. Prospělo by se také zejména i našemu textilnictví a sklářství. Ze zamítnutých nebo odvolaných patentních přihlášek obsahuje podle přibližného zjištění 65% vynálezů, jež by bylo možno chrániti užitným vzorem. Zavedení užitého vzoru brání se některá odvětví průmyslu, nacházejícího se povětšinou v cizích rukou, ježto mohou volně využívatí nechráněných drobných vynálezů. I pro státní pokladnu by znamenalo zavedení užitého vzorku příjem a nikoliv výdaje, jak se obyčejně uvádí. Rovněž se nedoporučuje podle smutných zkušeností rozdělit reformu tak malého zákona, jako je cíl. patent z r. 1858, jednající o vzorcích ve 25 paragrafech na dvě a více etap, neboť se tím jen brání hospodářskému pokroku.

Potíráním *nekalé soutěže* chrání se poctivý podnikatel, který se snaží dosáhnouti lepšího výsledku pouze čestnými prostředky.

Ochrana živnostenského vlastnictví byla u nás až dosud velice zanedbávána, ježto její význam pro hospodářský život nebyl doceněn. Poněvadž chrání výsledky lidského podnikání, bude nutno tomuto důležitému oboru věnovati zvýšenou pozornost. Vzkvétající průmysl, obchod a živnosti jsou základem zdravého a konsolidovaného státu.

Přednáška Dr. Reicherta byla sledována četnými posluchači s živou pozorností a zájmem. rk.

ČSL. SPOLEČNOST PRO STUDIUM NÁRODNOSTNÍCH OTÁZEK
V PRAZE a Československý ústav zahraniční v Praze uspořádají ve dnech 20. a 27. února a 13. a 20. března 1935 v rámci Masarykova dne československého zahraničí *Seminář o národnostních otázkách*, věnovaný našim krajanům za hranicemi. Seminář sestává ze 4 přednáškových večerů, které budou vždy ve středu o 20. hodině v přednáškové síni městského dívčího gymnasia »Krásnohorská« v Praze II., Vladislavova ul. č. 5 n. Program: 13. března 1935: Prof. R. Turčín: Naši krajané v Jugoslavii, Polsku a ostatní Evropě (mimo Rakousko a Maďarsko). 20. března 1935: Stanislav Klíma, vrch. odb. rada ministerstva zahraničních věcí v. v.: Zásady krajanské péče. Každé přednášce bude následovati rozhovor. Pro účastníky semináře budou vypsány 3 ceny po Kč 400.— za nejlepší zpracování některého ze tří temat, která budou na konci semináře stanovena. Účast na všech 4 večerech bude spojena s režijním příspěvkem Kč 10.—. Přihlášky a informace u tajemníka Společnosti V. Gruzina, úředníka Stát. úřadu statistického v Praze VII., Bělského tř. č. 2. Úř.

REDAKČNÍ RADA brněnská konala schůzi dne 14. února 1935 v místnostech spolku za předsednictví doc. dra. Neubauera. Zúčastnili se jí kolegové doc. dr. Kubeš, dr. Peterka, dr. Stránecký, JUC. Míša, dr. Kepert. V debatě byly probírány tyto nejdůležitější body: O nových ustanoveních německé říše o habilitacích na universitách a o srovnání jich s našimi poměry. Na statistických údajích kol. dra. Peterky uvažováno o různých problémech města Brna. Po ocenění obsahu minulého čísla sestaven pořad čísla šestého. — Redakční rada *bratislavská* konala schůzku dňa 12. II. 1935 v stredoeuropskom seminári za predsednictva Dr. L. Knappka. Zúčastnili sa jej kolegové: Dr. Luby, Dr. Bečvář, Dr. Floreán, JUC. Frant. Karpat a Jozef Karpat. Debatovalo sa o príspevkach pre budúce čísla Všehrdu. Budúca schůzka bude dňa 14. III. 1935 o 18. hod. v miestnosti stredoeuropského seminára.